

Սուրբ Գրքը ճիշտ կարդալու ուղեցույց. Անձնական սերտողություն՝ վատահեղի ճշմարտության հետքերով

Կարո՞ղ ենք մենք իմանալ ճշմարտությունը: Որտե՞ղ գտնել այն: Կարո՞ղ ենք այն տրամաբանորեն հաստատել: Արդյո՞ք գոյություն ունի առավելագույն իշխանություն: Արդյո՞ք կան բացարձակ ճշմարտություններ, որոնք կարող են առաջնորդել մեր կյանքը, մեր աշխարհը: Արդյո՞ք կյանքը իմաստ ունի: Ինչո՞ւ ենք մենք այստեղ: Ո՞ր ենք գնում: Այս հարցերը՝ որոնց շուրջ բոլոր բանական մարդիկ խորհում են, հետապնդել են մարդկային բանականությանը ժամանակի գոյությունից ի վեր (Ժող.1:13-18; 3:9-11): Ես կարող եմ հիշել իմ անձնական փնտրտուքները կյանքիս ինտեգրման կենտրոնի համար: Ես դարձել եմ Քրիստոնյա հավատացյալ երիտասարդ տարիքում, հիմնականում հիմնվելով իմ ընտանիքում նշանակալի մարդկանց վկայության վրա: Երբ հասունացա, հասունացավ նաև իմ և ինձ շրջապատող աշխարհի մասին հարցերս: Պարզ մշակութային կամ կրոնական կլիշեները չէին իմաստավորում իմ կարդացած կամ վերապրած փորձառությունները: Դա շփոթության, փնտրտուքի, երազանքների և հաճախ հուսահատության զգացողության ժամանակ էր՝ ի դեմս այս անզգամ, բարդ աշխարհի, որտեղ ապրում էի:

Շատերը պնդում էին, որ պատասխաններ ունեին այս կարևոր հարցերին, սակայն հետազոտելուց և խորհելուց հետո հասկացա, որ նրանց պատասխանները հիմնված էին (1) իրենց անձնական փիլիսոփայության, (2) հին առասպելների, (3) անձնական փորձառությունների կամ (4) հոգեբանական կանխատեսումների վրա: Ես կարիք ունեի վավերականության որոշակի աստիճանի, որոշ վկայությունների, որոշակի բանականության, որի վրա կարող էի հիմնել իմ աշխարհայացքը, իմ ինտեգրման կենտրոնը, ապրելու իմ նպատակը:

Ես գտա այս բոլորը Աստվածաշնչի իմ սերտողության մեջ: Սկսեցի փնտրել վատահեղիության փաստեր, որոնք գտա (1) Աստվածաշնչի պատմական հուսալիության մեջ, որը հաստատված է երկրաբանների կողմից, (2) Հին Կտակարանի մարգարեությունների ճշգրտության մեջ, (3) իր ամբողջացվելու համար ավելի քան հազար վեց հարյուր տարի տևած Աստվածաշնչի պատգամի միաբանության մեջ և (4) մարդկանց վկայությունների հիման վրա, որոնց կյանքերը Աստվածաշնչի հետ առնչվելու արդյունքում ընդմիջտ փոխվել են: Քրիստոնեությունը, որպես հավատքի և հավատամքի միավորված համակարգ, կարողություն ունի գործ ունենալու մարդկային կյանքի բարդ հարցերի հետ: Այն ոչ միայն ապահովեց բանական հիմք, այլ նաև աստվածաշնչյան հավատքի փորձառական ոլորտը ինձ տվեցին ուրախություն և հաստատականություն:

Ես հասկացա, որ գտել եմ իմ կյանքի ինտեգրման կենտրոնը՝ Քրիստոսին, երբ հասկացա այն Սուրբ Գրքի միջոցով: Դա շեշտակի փորձառություն էր, զգացմունքային ազատագրում: Համենայն դեպս, ես դեռ կարող եմ հիշել այն ցնցումը և ցավը, որ վերապրեցի, երբ հասկացա, թե այս գրքի քանի տարբեր մեկնաբանություններ էին պաշտպանվում, երբեմն նույնիսկ միևնույն եկեղեցիների և միևնույն մտածելակերպի դպրոցների ներսում: Աստվածաշնչի ներշնչված լինելու ու արժանահավատության հաստատումը դեռևս վերջը չէր, այլ միայն սկիզբը: Ինչպե՞ս եմ հաստատում կամ մերժում Աստվածաշնչում շատ խրթին հատվածների տարբերվող և իրարամերժ մեկնաբանությունները այն մարդկանց կողմից կատարված, որոնք պնդում են դրա հեղինակությունը և արժանահավատությունը:

Այս աշխատանքը դարձավ իմ կյանքի նպատակն ու հավատքի ուխտը: Ես գիտեի, Քրիստոսի հանդեպ իմ հավատքը (1) բերել է անսահման խաղաղություն և ուրախություն: Միտքս փափագում էր իմ մշակույթի (ետարդիականության) հարաբերականության մեջ որոշ բացարձակ ճշմարտությունների; (2) իրարամերժ կրոնական համակարգերի (աշխարհի կրոնների) դոգմատիզմը և (3) հարանվանական գոռոզամտությունը: Հնագույն գրականության մեկնաբանությանը պատշաճ մոտեցումներ ցուցաբերելու իմ փնտրտուքների մեջ ես զարմացա, որ հայտարարեցի իմ իսկ պատմական, մշակութային, հարանվանական և փորձառական շեղումները: Հաճախ ես կարդացել էի Աստվածաշունչը պարզապես իմ սեփական հայացքները հաստատելու համար: Ես օգտագործել էի այն որպես դոգմայի աղբյուր հարձակվելու ուրիշների վրա, մինչ վերահաստատում էի իմ իսկ անհաստատ կողմերն ու թուլությունները: Որքան ցավալի էր այս գիտակցումն ինձ համար:

Չնայած որ ես երբեք չեմ կարող լինել օբյեկտիվ, սակայն կարող եմ դառնալ Աստվածաշնչի ավելի լավ ընթերցող: Ես կարող եմ սահմանափակել իմ շեղումները ընդունելով դրանք և դրանց առկայությունը: Ես դեռևս չեմ ազատվել դրանցից, սակայն առճակատվել եմ իմ սեփական թերությունների հետ: Հաճախ մեկնաբանը լավ Աստվածաշունչ ընթերցելու ամենավատ թշնամին է:

Թույլ տվեք թվարկել մի քանի նախադրյալներ, որոնք ես ներառում եմ իմ Աստվածաշնչյան սերտողության մեջ, որպեսզի դուք՝ ընթերցողներդ, կարողանաք ինձ հետ միասին դրանք ուսումնասիրել:

I. Նախադրյալներ

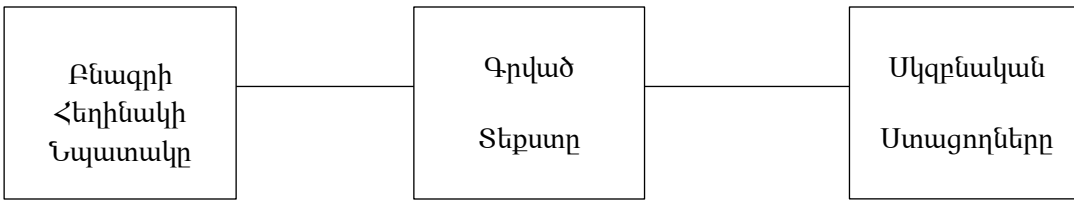
- Ա. Ես հավատում եմ, որ Աստվածաշունչը բացառապես ներշնչված միակ ճշմարիտ Աստծո ինքնահայտնությունն է: Ուստի, այն պետք է մեկնաբանվի բնագրի աստվածային հեղինակի (<Ոգու) մտադրության լույսի ներքո, որը գրվել է մարդու կողմից՝ հատուկ պատմական միջավայրում:
- Բ. Ես հավատում եմ, որ Աստվածաշունչը գրվել է հասարակ մարդու համար՝ բոլորի: Աստված հարմար է գտել հստակ խոսելու մեզ պատմական և մշակութային համատեքստում: Աստված չի թաքցնում ճշմարտությունը, այլ ուզում է, որ այն հասկանանք: <Ետևաբար, այն պետք է մեկնաբանվի այդ օրերի և ոչ թե մեր օրերի լույսի ներքո: Աստվածաշունչը չպետք է մեր համար նկատի ունենա մի բան, որը նկատի չի ունեցել այն առաջին անգամ կարդացողների կամ լսողների համար: Այն ըմբռնելի է միջին հասկացողության տեր մարդկանց համար և կիրառում է նորմալ հաղորդակցության միջոցներն ու տեխնիկաները:
- Գ. Ես հավատում եմ, որ Աստվածաշունչը ունի մի պատգամ և մի նպատակ: Այն ինքն իրեն չի հակասում, թեև պարունակում է խրթին և պարադոքսալ հատվածներ: Այսպիսով, Աստվածաշնչի լավագույն մեկնաբանը հենց ինքը Աստվածաշունչն է:
- Դ. Ես հավատում եմ, որ յուրաքանչյուր հատված (ներառյալ մարգարեությունները) ունի միայն մեկ նշանակություն՝ հիմնված բնագիր, ներշնչված հեղինակի նպատակի վրա: Թեև երբեք չենք կարող լիակատար վստահությամբ ասել, որ գիտենք բնագրի հեղինակի մտադրությունը, սակայն շատ ցուցանիշներ մատնանշում են այդ.
1. Ժանրը (գրական ձևաչափը), որը ընտրվել է արտահայտելու ուղղերձը
 2. պատմական միջավայրը կամ հատուկ իրավիճակը, որը երևան է բերել այդ գրությունը
 3. ամբողջական գրքի, ինչպես նաև յուրաքանչյուր գրական բաժնի գրական համատեքստը
 4. գրական բաժինների տեքստային կառուցվածքը (ուրվագիծը), երբ դրանք կապ ունեն ընդհանուր ուղղերձի հետ
 5. հատուկ քերականական առանձնահատկությունները՝ կիրառված հաղորդելու պատգամը
 6. բառերը, որոնք ընտրվել են ուղղերձը ներկայացնելու համար
 7. գուգահեռ հատվածները

Այս կետերից յուրաքանչյուրի ուսումնասիրությունը դառնում է տվյալ հատվածի մեր ուսումնասիրության առարկան: Նախքան Աստվածաշնչի լավ ընթերցանության իմ մեթոդը բացատրելը թույլ տվեք պատկերել մի քանի աննպատակահարմար մեթոդներ, որոնք օգտագործվում են այսօր, պատճառ հանդիսանալով մեկնաբանությունների տարբերության, և հետևաբար պետք է դրանցից խուսափել:

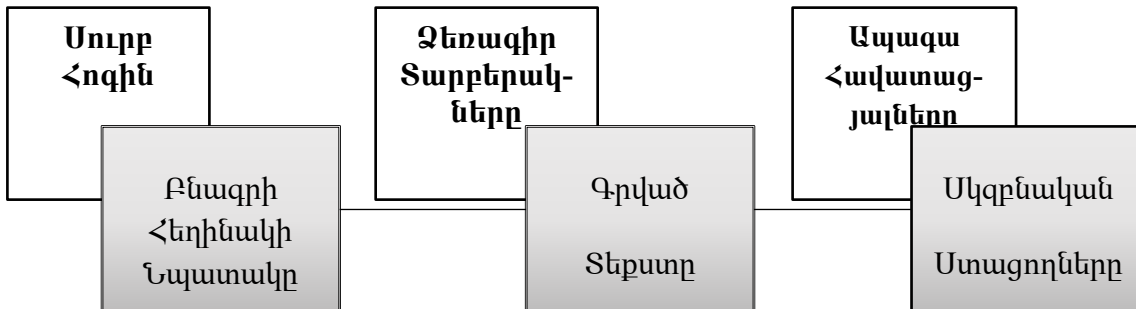
II. Աննպատակահարմար մեթոդներ

- Ա. Անտեսելով Աստվածաշնչյան գրքերի գրական համատեքստը և կիրառելով յուրաքանչյուր նախադասություն, ենթանախադասություն կամ նույնիսկ առանձին բառեր որպես ճշմարտության սահմանումներ, որոնք կապ չունեն հեղինակի մտադրության կամ ընդլայնված համատեքստի հետ: Սա հաճախ կոչվում է «տեքստային ապացույց»:
- Բ. Անտեսելով գրքերի պատմական միջավայրը փոխարինելով այն ենթադրյալ պատմական միջավայրով, որը քիչ է պաշտպանվում կամ ընդհանրապես չի պաշտպանվում հենց տվյալ տեքստի կողմից:
- Գ. Անտեսելով գրքերի պատմական միջավայրը և կարդալով այն որպես առավոտյան լրագիր՝ գրված հատուկ միայն արդի Քրիստոնյաների համար:
- Դ. Անտեսելով գրքերի պատմական միջավայրը և տեքստը ներկայացնելով խորհրդապատկերներով որպես փիլիսոփայական, աստվածաբանական ուղղերձ, որն ընդհանրապես կապ չունի այն առաջին անգամ լսողների և բնագրի հեղինակի մտադրության հետ:
- Ե. Անտեսելով բնագիր ուղղերձը, այն փոխարինելով սեփական աստվածաբանությամբ, սիրված վարդապետությամբ կամ ժամանակակից թողարկմամբ, որոնք չեն առնչվում բնագրի հեղինակի նպատակի և արձանագրված ուղղերձի հետ: Այս երևույթը հաճախ հաջորդում է Աստվածաշնչի առաջին ընթերցմանը, որպես միջոց հաստատելու խոսողի հեղինակությունը: Սա հաճախ կոչվում է «ընթերցողի արձագանք» («ինչ է նշանակում տեքստն ինձ համար» մեկնաբանություն):

Առնվազն երեք կապակցված բաղադրիչներ կարելի է գտնել մարդկային բոլոր գրավոր հաղորդակցությունների մեջ.

Անցյալում ընթերցելու տարբեր մեխանիզմներ կենտրոնացել են տրված երեք բաղադրիչներից մեկի վրա: Մակայն Աստվածաշնչի ներշնչված լինելը իրականում հաստատելու համար հետևյալ փոփոխված սխեման ավելի հարմար է:

Իրականում բոլոր երեք բաղադրիչները պետք է ընդգրկված լինեն մեկնաբանության գործընթացին: Վավերացնելու նպատակով, իմ մեկնաբանությունը կենտրոնանում է առաջին երկուսի վրա՝ բնագրի հեղինակի և տեքստի: Հավանաբար ես արձագանքում եմ այն չարաշահումներին, որոնք նկատել եմ (1) տեքստի խորհրդապատկերորեն ներկայացնելու կամ հոգևորացնելու մեջ և (2) «ընթերցողի պատասխանը» մեկնաբանության մեջ (ինչ իմաստ ունի ինձ համար): Չարաշահում հնարավոր է պատահի յուրաքանչյուր փուլում:

Մենք պետք է միշտ ստուգենք մեր շարժառիթները, հակումները, մեխանիզմները և կիրարկումները: Բայց ինչպե՞ս ենք մենք դրանք ստուգում, եթե մեկնաբանությունների համար սահմաններ և չափանիշներ գոյություն չունեն: Ահա այստեղ է, որ հեղինակի նպատակը և տեքստային կառուցվածքը ապահովում են ինձ մի քանի չափանիշներով՝ սահմանափակելու հնարավորին ճիշտ մեկնաբանության շրջանակը:

Սուրբ Գրքի ընթերցանության այս անհամապատասխան մեխանիզմների յույսի ներքո, որո՞նք են Աստվածաշունչը լավ կարդալու և մեկնաբանելու համար այն մի քանի հնարավորին ձևերը, որոնք առաջարկում են հիմնավորման և հաստատման աստիճան:

III. Աստվածաշնչյան լավ ընթերցանության հնարավոր ձևեր

Այս պահին ես չեմ քննարկում հատուկ ժանրի պատկանող մեկնաբանության մեխանիզմներ, այլ ընդհանուր հերմենևտիկ սկզբունքներ, որոնք հարմար են աստվածաշնչյան բոլոր տեքստերին: Հատուկ ժանրի վերաբերող լավ գիրք է Գորդոն Ֆիի և Դուգլաս Ստյուարտի «Ինչպես կարդալ Աստվածաշունչը իր ամբողջ իմաստով» Չոնդերվան հրատարակչության (*How To Read The Bible In All Its Worth* Gordon Fee and Douglas Stuart, published by Zondervan):

Իմ մեթոդը կենտրոնանում է առաջին հերթին ընթերցողի վրա, որը թույլ է տալիս Սուրբ Հոգուն լուսավորելու Աստվածաշունչը չորս անձնական ընթերցանության ցիկլերի միջոցով: Մա դարձնում է Հոգուն, տեքստը և ընթերցողին ոչ թե երկրորդական, այլ առաջնային: Մա նաև ընթերցողին պաշտպանում է մեկնաբանների անհարկի ազդեցությունից: Ես լսել եմ, թե ինչպես են ասում. «Աստվածաշունչը շատ լույս է գցում մեկնաբանությունների վրա»: Այս ասելով նպատակ չունեմ թերագնահատելու սերտողությանը օգնող մեկնաբանություններին, այլ խնդրել, որ դրանք կիրառեք հարմար ժամանակ:

Մենք պետք է կարողանանք հենց տեքստից հիմնավորել մեր մեկնաբանությունները: Այս երեք կետերը ապահովում են առնվազն սահմանափակ հիմնավորումներ.

1. Բնագրի հեղինակի
 - ա. պատմական միջավայրը
 - բ. գրական համատեքստը
2. Բնագրի հեղինակի ընտրությունը

- ա. քերականական ձևաչափերում (շարահյուսություն)
- բ. ժամանակակից գործերի կիրառման մեջ
- գ. ժանրում

3. մեր հասկացողությանը համապատասխան՝

- ա. տեղին գուգահեռ հատվածների
- բ. վարդապետությունների միջև կապի (պարադոքս)

Մենք պետք է կարողանանք ապահովել մեր մեկնաբանությունների ետևում եղող պատճառներն ու տրամաբանությունը: Աստվածաշունչն է հավատքի և դրա կիրառման համար միակ աղբյուրը: Ցավոք, Քրիստոնյաները հաճախ տարածայնություններ են ունենում Աստվածաշնչի ուսմունքների և հիմնավորումների շուրջ: Պարտություն է հավատացյալների համար, երբ պնդում են Աստվածաշնչի ներշնչված լինելը և ապա չեն կարողանում համաձայնել նրա ուսմունքների և պահանջների հետ:

Ընթերցանության չորս ցիկլերը նախատեսված են ապահովելու հետևյալ մեկնաբանական մտքերը.

Ա. Ընթերցանության առաջին ցիկլը

1. Կարդացեք գիրքը մեկ անգամ նստելով. Կրկին կարդացեք այն մեկ այլ թարգմանությամբ, լավագույն դեպքում մեկ այլ թարգմանչական տեսությամբ:
 - ա. բառ առ բառ (NKJV, NASB, NRSV)
 - բ. դինամիկ համարժեքը (TEV, JB)
 - գ. վերապատմված (Living Bible, Amplified Bible)
2. Փնտրեք ամբողջ գրքի գլխավոր նպատակը: Գտեք գրքի թեման:
3. Առանձնացրեք (եթե հնարավոր է) գրական մի բաժին, պարագրաֆ կամ նախադասություն, որը հստակ արտահայտում է այս գլխավոր նպատակը կամ թեման:
4. Գտեք գերակշռող գրական ժանրը
 - ա. Հին Կտակարան
 - (1) Եբրայերեն պատմվածք
 - (2) Եբրայերեն պոեզիա (իմաստասիրական գրականություն, սաղմոսներ)
 - (3) Եբրայերեն մարգարեություն (արձակ, պոեզիա)
 - (4) Օրենսգիրք
 - բ. Նոր Կտակարան
 - (1) Պատմվածքներ (Ավետարանները, Գործքը)
 - (2) Առակներ (Ավետարաններ)
 - (3) Նամակներ/թղթեր
 - (4) Հայտնության գրականություն

Բ. Ընթերցանության երկրորդ ցիկլը

1. Վերընթերցեք ամբողջ գիրքը, փորձելով գտնել հիմնական թեմաները կամ նյութերը:
2. Ընդգծեք հիմնական թեմաները և հակիրճ սահմանեք դրանց բովանդակությունը մի պարզ սահմանումով:
3. Ստուգեք ձեր նպատակի սահմանումը և ընդլայնեք ընդհանուր նկարագրությունը սերտողության օժանդակության միջոցներով:

Գ. Ընթերցանության երրորդ ցիկլը

1. Վերընթերցեք ամբողջ գիրքը, փորձելով գտնել պատմական միջավայրը և հենց Աստվածաշնչի միջից հատուկ իրավիճակներ այդ գիրքը գրելու համար:
2. Թվարկեք պատմական դիպվածներ, որոնք նշված են Աստվածաշնչյան տվյալ գրքում:
 - ա. հեղինակը
 - բ. տարեթիվը
 - գ. ստացողները
 - դ. գրելու հատուկ նպատակը
 - ե. մշակութային միջավայրի առանձնահատկությունները, որոնք կապված են գրքի գրվելու նպատակի հետ
 - զ. պատմական դեպքերի և դեմքերի հետ կապված խոսքերը
3. Աստվածաշնչյան գրքի տվյալ բաժնի համար, որը մեկնաբանում էք, ընդլայնեք ձեր ուրվագիծը պարագրաֆների մակարդակի: Միշտ գտեք և ընդգծեք գրական ժանրը: Սա կարող է լինել մի քանի գլուխ կամ պարագրաֆ: Այն հնարավորություն է տալիս ձեզ հետևելու բնագրի հեղինակի տրամաբանությանն ու տեքստային կառուցվածքին:

4. Ստուգեք ձեր նշած պատմական միջավայրը սերտողությանը օժանդակող միջոցներով:
- Դ. Ընթերցանության չորրորդ ցիկլը
1. Վերընթերցեք տվյալ գրական բաժինը մի քանի թարգմանություններով
 - ա. բառ առ բառ (NKJV, NASB, NRSV)
 - բ. դինամիկ համարժեքը (TEV, JB)
 - գ. վերապատմված (Living Bible, Amplified Bible)
 2. Գտեք գրական և քերականական կառուցվածքը
 - ա. կրկնվող արտահայտությունները, Եփես.1:6,12,13
 - բ. կրկնվող քերականական կառուցվածքները, Հռոմ.8:31
 - գ. հակադրվող հասկացությունները
 3. Թվարկեք հետևյալ կետերը
 - ա. ակնառու տերմինները
 - բ. անսովոր տերմինները
 - գ. կարևոր քերականական կառուցվածքները
 - դ. խիստ դժվարին բառերը, ենթամասերը և նախադասությունները
 4. Գտեք համարժեք գուգահեռ հատվածները
 - ա. ձեր թեմայի շուրջ փնտրեք ամենահստակ ուսմունքի հատվածը, կիրառելով՝
 - (1) «սխտեմատիկ աստվածաբանության» գրքեր
 - (2) համարժեք հատվածները նշող Աստվածաշնչեր
 - (3) համաբարբառներ
 - բ. Ձեր թեմայի սահմաններում գտեք հնարավոր պարադոքսալ գույգեր: Բազմաթիվ աստվածաշնչյան ճշմարտություններ ներկայացված են բարբառային գուգորդությամբ. շատ հարանվանական հակասություններ ծնվում են աստվածաշնչյան լարվածությունը մասամբ տեքստով ապացուցելու պատճառով: Աստվածաշունչը ամբողջովին ներշնչված է և մենք պետք է փնտրենք դրա լիարժեք պատգամը, որպեսզի մեր մեկնաբանության համար ապահովենք սուրբգրային բալանս:
 - գ. Գտեք գուգահեռներ նույն գրքի, հեղինակի կամ ժանրի ներսում. Աստվածաշունչը հանդիսանում է իր իսկ լավագույն մեկնաբանը, քանի որ հեղինակը մեկն է՝ Սուրբ Հոգին:
 5. Օգտագործեք սերտողությանը օժանդակող միջոցներ ստուգելու պատմական միջավայրի և դեպքերի ձեր ուսումնասիրությունները:
 - ա. ուսուցողական Աստվածաշնչեր
 - բ. աստվածաշնչյան հանրագիտարաններ, ձեռնարկներ և բառարաններ
 - գ. աստվածաշնչյան ներածություններ
 - դ. աստվածաշնչյան մեկնաբանությունների գրքեր (այս դեպքում ձեր սերտողության ընթացքում թույլ տվեք հավատացյալ համայնքին, անցյալին ու ներկային, օգնեն ձեզ ուղղելու ձեր անձնական ուսումնասիրությունը):

IV. Աստվածաշնչի մեկնաբանության կիրառությունը

Այս պահից անցում ենք կատարում կիրառությանը: Դուք ժամանակ տրամադրեցիք հասկանալու տեքստը իր բնագրի միջավայրում: Այժմ պետք է այն կիրառեք ձեր կյանքի, մշակույթի մեջ: Աստվածաշնչի հեղինակությունը ես սահմանում եմ հետևյալ կերպ. «հասկանալ, թե ինչ էր ասում բնագրի հեղինակը իր օրերի համար և կիրառել այդ ճշմարտությունը մեր օրերում»:

Կիրառությունը պետք է հետևի բնագրի հեղինակի՝ թե՛ ժամանակի և թե՛ տրամաբանության մեջ, մեկնաբանության նպատակին: Մենք չենք կարող կիրառել Աստվածաշնչի որևէ պատգամ մեր օրերի համար մինչև չիմանանք, թե ինչ էր դա նշանակում իր օրերի համար: Աստվածաշնչի պատգամը չպետք է երբևէ փոխի իր իմաստը:

Ձեր կազմած մանրակրկիտ ուրվագիծը՝ ըստ պարբերությունների (ընթերցանության երրորդ ցիկլը) կլինի ձեր ուղեցույցը: Կիրառությունը պետք է կազմվի ըստ պարբերությունների և ոչ թե ըստ մի խոսքի: Բառերը իմաստ ունեն միայն համատեքստի ներսում. նախադասության ենթամասերը նույնպես իմաստ են արտահայտում միայն համատեքստի ներսում. նախադասությունները նույնպես իմաստավորվում են համատեքստի ներսում: Միակ ներշնչված անձնավորությունը, որը ներգրավված է մեկնաբանության գործընթացում՝ բնագրի հեղինակն է: Մենք միայն հետևում ենք նրա առաջնորդությանը Սուրբ Հոգու լուսավորությամբ: Սակայն լուսավորված լինելը դեռևս ներշնչանք չէ: Ասելու համար, որ «այսպես է ասում Տերը» մենք պետք է մնանք բնագրի հեղինակի նպատակի մեջ: Կիրառությունը պետք է կապված լինի հատկապես ամբողջ գրքի, գրական բաժնի և պարբերության մտքի զարգացման ընդհանուր նպատակի հետ:

Թույլ մի տվեք, որ մեր օրերի խնդիրները մեկնաբանեն Աստվածաշունչը. թողեք, որ Աստվածաշունչը խոսի: Հնարավոր է այդ անելու համար մեզնից պահանջվի տեքստից հանել սկզբունքներ: Սա գործում է, երբ տեքստը պաշտպանում է տվյալ սկզբունքը: Դժբախտաբար, շատ դեպքերում մեր սկզբունքները պարզապես «մերն» են և վերջ, և ոչ թե տեքստինը:

Աստվածաշունչը կիրառելու հարցում կարևոր է հիշել, որ Աստվածաշնչյան տվյալ տեքստի (բացառությամբ մարգարեությունների) համար միայն մեկ նշանակությունն է ճիշտ: Այդ նշանակությունը կապված է բնագրի հեղինակի մտադրության հետ, երբ նա կիրառում է իր օրերի որևէ ճգնաժամ կամ կարիք: Հնարավորին շատ կիրառություններ կարող են սերվել այս մեկ նշանակությունից: Գործադրումը հիմնված կլինի ստացողների կարիքների հիման վրա, սակայն պետք է կապված լինի բնագրի հեղինակի նպատակի հետ:

V. Մեկնաբանության հոգևոր առանձնահատկությունները

Մինչ այժմ քննարկեցի մեկնաբանության և կիրառության մեջ առկա տրամաբանական և տեքստային գործընթացները: Այժմ թույլ տվեք համառոտ քննարկել մեկնաբանության հոգևոր կողմը: Հետևյալ ստուգացանկը ինձ օգտակար է եղել.

Ա. Աղոթեք, որ Սուրբ Հոգու օգնի ձեզ (տես՝ 1 Կորնթ. 1:26-2:16)

Բ. Աղոթեք անձնական ներման և ձեզ հայտնի մեղքից մաքրվելու համար (տես՝ 1 Հովհ. 1:9)

Գ. Աղոթեք Աստծուն ավելի շատ ճանաչելու ցանկության համար (տես՝ Մաղմ. 19:7-14; 42:1ա; 119:1ա)

Դ. Կիրառեք ցանկացած նոր գաղափար ձեր իսկ կյանքի համար:

Ե. Մնացեք խոնարհ և պատրաստ սովորելու:

Դժվար է պահել տրամաբանական գործընթացի և Սուրբ Հոգու հոգևոր առաջնորդության միջև հավասարակշռությունը: Հետևյալ մեջբերումները օգնել են ինձ բալանսավորելու այս երկուսը.

1. Չեյմս Վ. Սայր, *Սուրբ Գրքի Աղավաղում*, էջ 17-18, (James W. Sire, *Scripture Twisting*)

«Լուսավորություն գալիս է Աստծո ժողովրդի մտածելակերպի վրա և ոչ թե միայն հոգևոր էլիտայի: Աստվածաշնչյան Քրիստոնեության մեջ գուրու դասակարգում գոյություն չունի, ո՛չ լուսավորյալներ, և ո՛չ էլ մարդիկ, որոնց միջոցով պետք է հատուկ մեկնաբանություններ կատարվեն: Այսպիսով, մինչ Սուրբ Հոգին տալիս է իմաստության, գիտության և հոգևոր զանազանության հատուկ պարզկները, Նա չի նշանակում այս պարզկներով օժտված Քրիստոնյաներին լինելու Իր Խոսքի միակ հեղինակավոր մեկնաբանները: Իր ժողովրդից յուրաքանչյուրը կարող է սովորել, քննել և զանազանել Աստծո Խոսքը, որը նաև հեղինակություն է հանդիսանում նույնիսկ այն մարդկանց համար, որոնց Աստված հատուկ կարողություններ է տվել: Ամփոփելով, ուզում եմ կիսվել իմ ենթադրությամբ ամբողջ գրքի վերաբերյալ. Աստվածաշունչը Աստծո ճշմարիտ հայտնությունն է ամբողջ մարդկությանը, այն մեր առավելագույն հեղինակությունն է բոլոր այն հարցերում, որոնց մասին խոսվում է այնտեղ. այն ընդհանրապես առեղծվածային չէ և հնարավոր է ցանկացած մշակույթում ապրող հասարակ մարդու լիովին հասկանալի լինել»:

2. Ըստ Կիրկգարդի, տեղ գտած Բերնարդ Ռեմի, *Բողոքական Աստվածաշնչյան Մեկնաբանություն*, էջ 75 գրքում (Bernard Ramm, *Protestant Biblical Interpretation*):

Համաձայն Կիրկգարդի, Աստվածաշնչի քերականական, բառային և պատմական ուսումնասիրությունը անհրաժեշտ էր, սակայն առաջնային է Աստվածաշնչի ճիշտ ընթերցանությունը: «Մարդը պետք է կարդա Աստվածաշունչը *որպես Աստծո Խոսք* սիրտն իր բերանի մեջ առած, իր ոտքի ծայրերի վրա կանգնած, ակնկալությամբ և Աստծո հետ հաղորդակցությամբ: Աստվածաշունչը անմտորեն, անուշադրությամբ, ակադեմիկորեն կամ մասնագիտորեն կարդալը դեռ չի նշանակում ընթերցել այն որպես Աստծո Խոսք: Երբ մեկն ընթերցում է այս գիրքը որպես սիրտ նամակ, այն ժամանակ է, որ կարդում է Աստվածաշունչը որպես Աստծո Խոսք»:

3. Հ. Հ. Ռոուլի *Աստվածաշնչի արդիականությունը*, էջ 19 (H.H. Rowley in *The Relevance of the Bible*):

«Ոչ մի Աստվածաշնչյան լիարժեք գիտելիքներ չեն կարող տիրել նրա բոլոր զանձերին: Այն չի հերքում նմանօրինակ գիտելիքները, քանի որ կարևոր են այն լիարժեք հասկանալու համար: Սակայն դա պետք է առաջնորդի այս գրքի հոգևոր զանձերի հոգևոր գիտությանը, եթե ուզում եք այն լիարժեք

լինի: Իսկ այդ հոգևոր գիտության համար անհրաժեշտ է ավելին, քան ողջամտություն է: Հոգևոր բաները հոգևորապես են քննվում, և Աստվածաշունչն ուսումնասիրողը պետք է ունենա հոգևոր ընկալունակության վերաբերմունք, Աստծուն գտնելու մեծ փափագ, որպեսզի կարողանա հանձնվել Նրան, եթե ուզում է հասնել գիտական ուսումնասիրություններից վեր` բոլոր գրքերից ամենահրաշալի Գրքի ավելի հարուստ ժառանգությանը»:

VI. Այս մեկնաբանության գրքի մեթոդը

Այս *Սերտոդության Ուղղեցույց Մեկնաբանության Գիրքը* կազմված ձեր մեկնաբանական գործընթացին հետևյալ կերպ աջակցելու համար է`

1. Յուրաքանչյուր գիրքը համառոտ ծանոթացնում է պատմական միջավայրի հետ: «Ընթերցանության երրորդ ցիկլը» վերջացնելուց հետո ստուգեք այս տեղեկատվությունը:
2. Յուրաքանչյուր գլխի սկզբում կան համատեքստային հասկացություններ: Սա կօգնի ձեզ տեսնելու, թե ինչպես է կառուցված գրական բաժինը:
3. Յուրաքանչյուր գլխի կամ հիմնական գրական բաժնի սկզբում տրված են մի քանի արդի թարգմանություններից պարբերության բաժանումներ և դրանց պատկերավոր լուսաբանումները.

- ա. Աստվածաշնչի Միացյալ Ընկերության Հունարեն տեքստը, չորրորդ վերախմբագրություն (UBS⁴)
- բ. Նոր Ամերիկյան Ստանդարտ Աստվածաշունչը, վերախմբագրված 1995 (NASB)
- գ. Նոր Քինգ Ջեյմս Տարբերակը (NKJV)
- դ. Նոր Վերանայված Ստանդարտ Տարբերակը (NRSV)
- ե. Այսօրվա Անգլերեն Տարբերակը (TEV)
- զ. Երուսաղեմի Աստվածաշունչը (JB)

Պարբերությունների բաժանումները ներշնչված չեն: Դրանք պետք է հիմնավորվեն ըստ համատեքստի: Իրարից տարբերվող թարգմանչական տեսություններով և աստվածաբանական տեսանկյուններով մի քանի թարգմանություններ իրար հետ համեմատելով հնարավորություն ենք ունենում վերլուծելու բնագրի հեղինակի մտքերի ենթադրյալ կառուցվածքը: Յուրաքանչյուր պարբերություն ունի մեկ հիմնական ճշմարտություն: Չի կարելի մեկնաբանել, քարոզել կամ սովորեցնել մի պարբերությունից պակաս հատված: Նաև հիշեք, որ յուրաքանչյուր պարբերություն կապ ունի նախորդ և հաջորդ պարբերության հետ: Այդ պատճառով էլ ամբողջ գրքի պարբերությունների բաժանումը այդքան կարևոր է: Մենք պետք է կարողանանք հետևել բնագրի ներշնչված հեղինակի կողմից հաղորդած թեմայի տրամաբանական հաջորդականությանը:

4. Բոքի գրառումները հետևում են համար առ համար մեկնաբանության մոտեցմանը: Սա մեզ ստիպում է հետևել բնագրի հեղինակի նպատակին: Այդ գրառումները տեղեկություններ են ապահովում մի քանի ոլորտներից.
 - ա. Գրական համատեքստից
 - բ. Պատմական, մշակութային հասկացություններից
 - գ. Քերականական տեղեկություններ
 - դ. Բառային սերտոդություններից
 - ե. Համարժեք զուգահեռ հատվածներից
5. Մեկնաբանության ընթացքում որոշ տեղերում ՆԱՍՍ (NASV, թարմեցված 1995-ին) թարգմանությանը կլրացնեն մի քանի այլ ժամանակակից թարգմանության տարբերակներ.
 - ա. Նոր Քինգ Ջեյմս Տարբերակը (NKJV), որը հետևում է «Տեքստուս Ռիսեպտուսի» (“Textus Receptus”) տեքստային ձեռագրերին:
 - բ. Նոր Վերանայված Ստանդարտ Տարբերակը (NRSV), որը բառ-առ-բառ վերանայում է Վերանայված Ստանդարտ Տարբերակի Եկեղեցիների Ազգային Խորհրդից:
 - գ. Այսօրվա Անգլերեն Տարբերակը (TEV), որը Ամերիկյան Աստվածաշնչյան Ընկերության համարժեք դինամիկ թարգմանությունն է:
 - դ. Երուսաղեմի Աստվածաշունչը (JB), որը Ֆրանսիական Կաթոլիկ դինամիկ համարժեք թարգմանության վրա հիմնված Անգլերեն թարգմանություն է:

6. Նրանք, ովքեր չեն կարողում հունարեն, անգլերեն թարգմանությունների համեմատությունները կօգնեն ճանաչելու տեքստում առկա խնդիրները.
- ա. ձեռագրային փոփոխությունները
 - բ. բառի երկընտրանքային նշանակությունները
 - գ. քերականորեն բարդ տեքստերը և կառուցվածքը
 - դ. երկիմաստ տեքստերը, չնայած որ անգլերեն թարգմանությունները չեն կարող լուծել այս խնդիրները, այլ միայն թիրախավորում են այս հատվածները ավելի խորը և մանրակրկիտ ուսումնասիրությամբ
 - ե. Յուրաքանչյուր գլխի վերջում տրված են թեմային համապատասխան քննարկումներ, որոնք փորձում են թիրախավորել այդ գլխի հիմնական մեկնաբանության թեմաները: